

הוספה

למאמר "הליכה במסורת אבותינו"

ובו פנייה נרגשת לנשים למורות לאמהות ולבנות הסמינרים
על חובת הזהירות שלא להיות מושפע מרוחות זרות
הנמצאות בתוכינו.

ליקט וערך
הרב שלמה פאליי
חנוכה תשפ"ד

פתח דבר:

לפני כמה שנים לקטתי מראה מקומות בגודל החובה והמעלה לשמור שהחינוך, הטיפול והעזרה שמקבלים יהיה כפי המסורת שקיבלנו מאבותינו, ולא להיתפס ולהיגרר לרוחות זרות הנושבות בתוכינו.

ידוע מה שרבותינו לימדונו שחג החנוכה בא ללמדנו את גודל החובה לשמור על פך השמן שיהיה טהור וזך ואע"פ שהוא קטן, ולא להיגרר אחרי רבים שנתפסו לתרבויות חדשות שחודרות לתוכינו.

נתבקשתי השבוע ע"י אברכים שומרי משמרת הקודש לעיין במכתבים שמעוררים על חששות כבדים לנזקים רוחניים נוראיים שנמצאים בתוכינו משיטות טיפול חדשניות שמלבד הנזקים הנוראיים שנוצרו מטיפולים אלו וכפי שהמכתבים שקיבלתי מעידים, הדבר החמור והמסוכן יותר הוא במה שבחננויות הספרים ישנם סדרת ספרים מאוד מוצלחים ומושכים, ולפי דעת מומחים יש בקריאה בהם סכנה גדולה של שיבוש ההשקפה הטהורה ולהחדיר לפך השמן הטהור של ילדינו ותלמידינו רוחות זרות שלא במסורת אבותינו.

אני מכיר את מקומי שאין לי את הסמכות לפסוק ולקבוע את מה צריך לקרב ואת מה צריך לרחק ענין זה מסור אך ורק לגדולי ישראל, מטרת מכתבי זה הוא לעורר על התופעה הקיימת, כדי שהורים ומורים יבדקו בשבע בדיקות וכל אחד ישאל את המורה הוראה שלו איך להתייחס לזה.

מכתב זה נכתב אחרי בדיקה יסודית ואחרי התייעצות עם מחנכות מוסמכות שאמרו שראוי לעורר את הציבור על חובת הזהירות שלא ליפול ולהיכשל, בתקווה ותפילה שמאמר זה לא יביא תקלה אלא את התועלת הרצויה.

הכותב וחותם בכאב ובצער

שלמה ז. פאליי

0504123226

מייל: 5822721@gmail.com

חובת הזהירות:

כלל ישראל זכה בדור האחרון בריבוי עצום והתפתחות של היהדות החרדית כאשר נתרבו ספסלי בית המדרש ובתי החינוך בעדרים עדרים של בנינו ובנותינו הטהורים והקדושים. מחנכים רבים בכינוסי חינוך שונים עוררו על רבוי הבעיות הרגשיות שיש לנערים ונערות לבוגרים ולבוגרות לא ניכנס לסיבות ותופעה זו גררה רבוי של מטפלים ומטפלות מחנכים ומחנכות במגוון רחב של שיטות. חז"ל לימדונו שפעמים אין בין גן עדן לגהנום אלא כחוט השערה בלבד. גם בשיטות החינוך צריך זהירות יתר שלא להיכשל פעמים בחוט השערה שעלולות להביא רח"ל לגהנום.

במאמר הליכה במסורת אבותינו כתבתי לעורר על פקחת עיניים ושימת לב המוטלת על הורים ומחנכים לבדוק בשבע בדיקות ובהתייעצות עם אנשי חינוך מי הם המטפלים הכשרים והראויים, ומי הם אלו שצריך להיזהר שלא יקויים במטופלים בא לתקן ונמצא מקלקל. עדויות רבות ישנם אצל גדולי ישראל ואצל מחנכים על נזקים נוראיים שנגרמו מכאלה שחושבים ובטוחים שהם מתקנים ובמציאות הם מקלקלים ומזיקים.

ידועה האימרה שפעמים דבר טוב אחד יציל על כל הספר, לאחרונה שמתי לב שפעמים משפט אחד יכול לקלקל את כל הספר, והיינו שגם כשכל הספר הוא ראוי וטוב כמה משפטים הנמצאים בתוכו יכולים להחריב ולקלקל את כל התועלת שיש מהספר.

כבר הוזכר לעיל את מה שעוררו מחנכים ומטפלים על סדרת ספרים ועל שיטות טיפול חדשניות שמאוד מבוקשים ונראים כעוזרים ומסייעים ובעולם המעשה התברר שהם עלולים לגרום לנזקים מרובים. וחובה מוטלת לעיין ולבדוק הפסד קריאה כנגד שכרה. רבים עוררו שכלל שעולה הדרישה בציבור החרדי לטיפולם נפשיים ורגשיים, כך עולה הצורך לתת מידע למחפשים מטפלים כדי שיתאפשר להם לעשות בחירה מושכלת ולהמנע מנזק. באתי במכתב זה לצטט את דברי מטפלים ומחנכים כדי לעורר את הציבור על החששות הכבדים שישנם, על מנת שכל אחד יבדוק ויתיעץ עם רבותיו מה לקרב ומה לרחק.

ציטוטים של קטעי מכתבים שנשלחו מאנשי מקצוע לעסקני הציבור בנוגע לספרים ולשיטות הטיפול החדשניות.

"הדברים המתוארים בספר אינם עולים בקנה אחד עם טיפול מקצועי כל שהוא, ויש בהם נזק רב לנפש האדם, בעיוות הגבולות הבינאישיים, כניסה למקומות שהשתיקה יפה להם, ובוודאי אינם מתאימים לבית חרדי"

"לקוראי הספר הצעירים וגם הבוגרים יש סכנה גדולה בהבנה מוטעית כי כך מתנהל טיפול רגשי וציבור שילך לטיפול בעקבותיו עלול לעבור פגיעה המשכית בקליניקה מתוך הבנה שכך מתנהל טיפול. להבנתי בתחום, הספר פוגעני ולא ראוי"

"הטקסט שקראתי אינו רק חוצה את גבולות המקצועיות והמוסריות, הוא טקסט פוגעני שעלול להביא נזק רב לציבור. הספר כביכול בא לתאר תהליך של טיפול גוף-נפש, כשבפועל מתואר סיטואציה של ניצול, חציית גבולות מקצועיות בסיסיים, ואינטימיות לא מווסתת ופוגענית. הספר מתעתע בקורא שקונה את הספר מתוך תמימות, ותוך כדי קריאה גם נחשף לתכנים שקורא חרדי נזהר מהם, וגם מקבל תמונה מעוותת ומסוכנת של טיפול רגשי מקצועי ומיטיב. בהתחשב בכך שהספר מיועד גם לנערות, הדברים הנ"ל מקבלים משנה תוקף"

"התכנים בספר מנוגדים ניגוד גמור לצורת התנהלות של טיפול נפשי, והם יוצרים תמונה מעוותת וחולה לגבי התנהלות טיפולית, מרוחקים ריחוק גמור מטיפול מקצועי"

כל אנשי החינוך המלווים את התלמידים הזקוקים לסיוע ועזרה מודעים לשמירה המרובה הנצרכת בגבולות שצריכים להישמר בקשר שבין המטופל למטפל. כבר הוזכר לעיל דבכגון דא נאמרו דברי חז"ל שפעמים חוט השערה מבדיל בין גן עדן לגהנום, והיינו שודאי שמטופל זקוק לאימון שיהיה לו במטפל, ואולם צריך זהירות יתר שהמטופל לא יאבד את האישיות העצמית שלו מחמת התלות שלו במטפל. כדי לתת לציבור את המידע על הזהירות הנצרכת שלא להיכשל ליקטתי ציטוטים מתוך ספר "תלויה" בנוגע ליחס בין מטופל למטפל.

בעמוד 90: "בבית הזה המטופלות הן חלק בלתי נפרד מן הנוף, מן ההווי. חלק מהן מתארחות לפעמים לסעודת שבת ולפעמים מתלוות אל אמא ואל הילדות לקומזיץ מתוכנן היטב בחורשה בפאתי ירושלים. הענינים השונים של המטופלות נשמרים היטב, בחסיון מוחלט, בתוך חדר הטיפולים, אבל כשאפשר - נרקמות מערכות יחסים חמות ולבביות, שנשמרות לפעמים גם לשנים ארוכות אחר כך."

בעמוד 454: מטופלת אומרת "מותר לי להיות קשורה כ"כ, מותר לי להתגעגע, מותר לי להרגיש תלויה ונשענת?" והמטפלת עונה "מותר לגמרי"

בעמוד 293: מתואר דברי סבא לנכדתו כשהוא שואל אותה האם את מודעת שכמו שיש כל מיני בעלי אוב וידעוני קוסמים ומכשפים שאוספים מידע על המטופל ויודעים עליו דברים במטרה לרכוש את אמונו והם מתוחכמים להוציא ממנו מידע בלי ששם לב שהוא חושף פרטים אודותיו, כך גם היום חלק מהמטפלים עובדים, והוא מזהיר אותה שתזהר שלא ליפול בפח.

בספר "קרעתי דרור" בעמוד 189 יש תיאור נרחב על מטפלת שמורחת קרם ידיים ומניחה ברכות כף יד אחת על מצחה של המטופלת וכף שנייה על אמת ידה וכך ממשיכה לאורך מקומות שונים ואומרת למטופלת האם את רוצה לספר לי מה קורה בתוכך וכו'. שם בעמוד 184 כתוב שבזמן שלא מצליחים להגיע לאבחון מחמת שיש תחושה שהמטופלת עברה חוויה קשה הטיפול במגע יכול להוות פריצת דרך מהירה משמעותית ומדויקת.

מטפלות בשלום בית עוררו אותי על מה שישנם דברים שהצנעה יפה להם ולא כל מה שמדובר ומסופר בין מטופל למטפל ראוי להיכתב בספר שהוא בהישג יד של כל אחד ואחת, וגם אם על הכריכה יש הדגשה שהספר מיועד לנשואות בלבד גם הרבה נשואות אין להם שום צורך להיוודע לזה, וגם כל מי שמכיר את עולם הצעירים והצעירות יודע שכותרת כזו רק מגבירה את הסקרנות לקנות ולעיין מה כתוב שם ופעמים שזה מביא לנזקים נוראיים. בספר "רוח גדולה וחזק" עמוד 104 יש תיאור מורחב על תחושות שיש לנשים על הנהגת בעליהן בתפקוד הבית ולדעת רבים הוצאת דברים מעין אלו לרבים אסורה באיסור חמור. גם רבים עוררו על ספר "לילה ולא דומיה" שגרם לנזקים בשלום בתים רבים.

כבר הזכרתי בפתח דברי שאין כוונתי בכתבת מכתב זה אלא לעורר את הצורך לבדוק ולשאול מה לקרב ומה לרחק.